

12 NÁRODNÍ OBROZENÍ

1 Které nově vzniklé instituce se na konci 18. a v 19. století významně zasloužily o rozvoj české vědy a kultury? Co bylo cílem jejich činnosti, jejich posláním? Přehlednou odpověď dostaneš doplněním následující tabulky.

a) V prvním sloupci jsou uvedeny názvy kulturních a vědeckých institucí. Do druhého sloupce dopiš správně hlavní náplň jejich činnosti. Vyber z této nabídky:

3. ■ Uchovávání a výzkum památek minulosti a uměleckých předmětů.
1. ■ Vzdělávání lidí šířením českých knih.
2. ■ Práce a spolupráce českých vědců.
1. ■ Poskytování informací v českých novinách a časopisech.
3. ■ Poučení zájemců o historii a přírodě vlasti.
2. ■ Seznamování veřejnosti s novými poznatky a objevy.

V době národního obrození:		V současnosti:
Vydavatelství Česká expedice založil ji Václav Matěj Kramérius v roce 1790	Poskytování informací v českých novinách a časopisech. Vzdělávání lidí šířením českých knih	rozhlas, knihovna, televize, knižní nakladatelství
Královská česká společnost nauk vznikla v roce 1784	Práce a spolupráce českých vědců.	Česká akademie věd, výzkumné ústavy, vysoká škola
Vlastenecké muzeum založena 1818	Uchovávání a výzkum památek minulosti a uměleckých předmětů. Poučení zájemců o historii a přírodě vlasti.	Národní muzeum, hrady a zámky, galerie

b) Víš, které instituce mají stejné poslání v dnešní společnosti? Vyber z následující nabídky správné názvy a doplň je do posledního sloupce tabulky:

vysoké školy, rozhlas, muzea, výzkumné ústavy, hrady a zámky, knihovny, galerie, televize, knižní nakladatelství

■ Pokud tě napadají ještě další příklady, připiš je do posledního sloupce.

2 Přesmyčky skrývají příjmení představitelů českého národního obrození. Dopiš k nim správná křestní jména.

NĚKYRUP = Jan Evangelista Purkyně - český lékař (fyziolog, anatom, biolog), básník a filozof

KAPÝLAC = František Palacký - historik, spisovatel

NMANJUNG = Josef Jungmann - český filolog, spisovatel, překladatel, rektor Karlovy univerzity

3 O šíření českého jazyka se snažili čeští herci a divadelníci. K nejvýznamnějším autorům divadelních her patřil Josef Kajetán Tyl. Kterou z těchto divadelních her napsal? Zakroužkuj správnou odpověď: **Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka, poprvé uvedené v Praze dne 21. prosince 1834**

a) Naši furianti **b) Fidlovačka** c) Princezna ze mlejna

■ Víš, čím je tato hra pro český národ významná?

Písní Kde domov můj - hudbu k ní složil a Tylův text mírně upravil František Škroup. Rychle zlidověla a získala postavení národní písně. Čechy byly tedy první zemí, která měla jako hymnu divadelní šlágr. Hymnu tvoří pouze první (a oproti

■ 32 originálu lehce pozměněná) sloka písně; druhá je dnes téměř neznámá.